

MAROSUJVÁR

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

ÉS VIDÉKE.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztő: BERNHARD ARNOLD.
Főmunkatárs: JÁVORSZKY JÓZSEF.

Kiadóhivatal Tordán, Főtér Timbus-ház
Füssy József könyvkereskedése

Dolgozzunk!

— június 7.

Valljuk be őszintén: elvagyunk maradvá. Több mint két éve, hogy nem mozoghattunk, nem dolgozhattunk, nem alkothattunk. Megkötve karunk. Egyszóval: pangtunk. Pangtunk, vesztettünk, ráfizettünk, nélkülöztünk, nélkülöztünk, mindent feláldoztunk; egy czélért.

Most ismét a régi kerékvágásba jutottunk. Itt a. idő tehát, hogy kiköszörüljünk a csorbát. Most már újra nyitva állnak előttünk a kapuk, az utak szabadok, tiszták, ujult erővel foghatunk a munkához és dolgozhattunk. Dolgozni és alkotni! Bizalommal, megnyugvással nézünk előre annál is inkább, mert közgazdaságunk, kereskedelmünk, iparunk, földművelésünk, tehát egész nemzetgazdaságunk élén olyan kiváló emberek állnak ezidőszerint, akik eddigi veszteségeinket, áldozatainkat fájó szívvel, de tehetetlenül nézték ugyan, de a kiket most, amikor módjukban áll, nemcsak a jó szándék fog vezérelni

működésükben, tevékenységükben, hanem első sorban a kötelesség tudata.

Mert nagy feladat, nagy munka vár reájuk.

Vessünk csak egy pillantást közgazdaságunk rétegeibe.

Kezdjük a kereskedelemmel. Mit látunk? Szomorú, nagyon szomorú kép tárul elénk. Kereskedelmünk kezeke, amelynek nem szabadna a rendszer, megszokott forgást moglassítania, most éppen, hogy csak fordul, lazán, minden rendszer nélkül. Miért. Mert még nem szabadok egészen a forgalom utjai. Politikai válságunk nagy megpróbáltatásokat idézett elő hazánk kereskedelmi életében. Nemcsak hazai kereskedőink munkakedvét, kereskedelmi szellemét és vállalkozási képességét bénította, kötötte meg, hanem külföldön is bizalmatlanul néztek hazánk felé. A kereskedelmi spekuláció, az áraknak örült módon változó és hullámozó tömegében bizonytalan és abnormális lett. Nem mert senkise üzleteket kötni. Hány nagy tekintélyes kereskedelmi cég

lett e viharok áldozata. Megrendült a bizalom. Pedig ez az állapot képes csak arra, hogy tönkretegyjen, anyagilag megsemmisítsen egy országot, annak kereskedelmi életét.

Most nem marad más hátra, mint végképp elosztatni azokat az ijesztő sötét félegeket. Ujra meg kell szerezni a bizalmat. Ezt pedig csak üdvös, tapintatos és czéltudatos munkával lehet elérni. Nagy feladat vár tehát a kereskedelem és ipar vezető férfaira. Most ebben a nagy válságban tapasztalhattuk és éreztük, hogy körülöttünk, minden oldalról csak ellenségeink vannak, akik kárörvendve nézték hazánk közgazdasági agóniáját. Ezek után első kötelességünk, hogy előkészítsük gazdasági önállóságunkat, mert csak ez biztosít hazánk anyagi megszilárdítását szemponyjából. Evégből önállóságra van szükségünk. Kell, hogy saját, külön nemzeti iparunk legyen, amely minden tekintetben kiállja a versenyt a külfölddel.

Közgazdaságunk vezetőinek kö-

TÁRCZA.

A gyermekbarát.

Irta: Géczy István.

— A „Marosujvár és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Szaládi Oszkár, a nagy gyermekbarát, dobogó szívvel csemetéit be a szép özvegyhez, Füzinéhez.

Kezébe egy ibolya bokrétát tartott, s maga volt a kifogástalan elegancia, csak a feszesen simuló császárcabát hátsó zsebei duzzadtak ki erősen, jelezve, hogy valamit rejtenek mélyökben.

A szobaleány ismerős mosolylyal nyitott ajtót, mint olyan vendég előtt, a kit meggyőződése szerint a ház asszonya mindig szívesen lát. Szaládi udvarias, előzékeny uriember; a szobaleányhoz is van egy pár kedveskedő szava, mialatt az bevezette a szalonba és eltűnt egy mellékajtón, hogy bejelentse asszonyának a kedves vendéget.

Ez az időköz éppen elég volt arra, hogy egy álló tükörbe megigazítsa nyakendőjét és félresimitson egy renitenskedő hajfürtöt, aztán hirtelenében átfutott gondolatban a mondókáján, mert hiába, nevezetes percz előtt állott, mint kérő jelent meg a szép és módfelett gazdag özvegnél.

Egyszerre felpattant az ajtó és egy négy éves kis szőke baby rontott be, a ki egyenesen a Szaládi nyakába kapaszkodott, majd elhelyezkedett a térdén és lovagolni kezdett rajta. A szép özvegy, a ki nyomon követte kis leányát, gyönyörködve, szinte elérzékenyedve nézett Szaládira, aki gyorsan kiürítette zsebeit, egyenkint szedve elő mélyéből a játékszereket a kis baby számára.

Isten hozta, Szaládi, szólt a szép özvegy, csókra nyujtva finom formájú vékony kezét. Szaládi felállt, udvariasan meghajtotta magát és mohón kapta el az özvegy kezét, s talán kissé hosszasan is tartotta kezei közt, mint azt az illendőség megengedte.

Füziné elpirult, de nem huzta vissza kezét, ülésel kínálta meg Szaládit s maga is leült melléje, mialatt kis baby a sarokba huzódott és szakértelemmel kezdett felboncsolni egy piros bugyogós pojácát, a mit Szaládi bácsi csak az imént hozott neki.

Szaládi hódolattal nyujtotta át a kezében tartott ibolya csokrot, a miből az asszony egy szálat kitépett és keblére tűzött. Ez a néma, de sokat jelentő beszéd megadta a bátorságot Szaládinak a beszédhez.

— Nagyságos asszonyom, engedje meg, hogy egy kérdést intézzek önhöz, feleljen rá őszintén: Ismer-e engem jól?

— Azt hiszem jól ismerem, Szaládi. És minő véleménynyel van felőlem? folytatta a kérdést Szaládi, — nem hiuságból kérdelem ezt, nem is ok nélkül, tudnom kell minő véleménynyel van irántam, mielőtt elmondanám, miért jöttem ma ide.

Szaládi, én magát nagyon derék embernek ismerem, ez volt a véleményem

Sirolin

Ennél az ótvágyat és a testnedv, megpuhított a köhögést, vésődést, éjszaki izmódást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svíc)

„Roche“

Kapható egyes rendszerek a gyógyszerárban. — Ám átvonalkint 4— kőfőni.

telessége tehát, hogy megcsinálják az előkészítő munkát és hogy ösztökeljék a magyar pénzembereket hazánkban való gyáralapításokra. Adjának nekik módot és alkalmat, nyissanak nekik megfelelő teret. Járjanak kedvükben és tegyenek meg minden lehetőt, hogy végre felébredjen a magyarban a munkakedv. Most gyárosokra, iparosokra szükségünk van. Mert az időszerű hazai termelés még nem elegendő arra, hogy kielégítse a fogyasztást. Új emberekre, új tőkére van szükségünk, mert anyagunk van bőven. És vajjon egy új, nagy közgazdasági áram, amelynek zászlaján csak egy szó lenne fölírva, hogy „Dolgozzunk!” — nem-e változtatna e meg mindent ebben a tepsedő, alvó országban? Vajjon az új tőkék, az új vállalatok nem-e adnának munkát is?

Ahol pedig munka van, ott munkás is kell. Az Alföld felől az aratók sztrájk réme bukkan fel időközönként s teszi égetően szükségessé a munkásjóléti intézmények ktfeljesztését. Akkor nem vándorolnának ki munkásaink idegenbe.

Szónoklatokban, szép frázisokban volt elég részünk a multban, most már tetteket kívánunk.

Félre kell tenni egy időre a közjogi elvi vitákat és dolgozni kell.

Teremteni, ujitani! Mert csak úgy lehetünk erősek és hatalmasak,

már első találkozásunk alkalmával is. — Emlékszik rá? — O hogy ne, hogy ne emlékezném erre a napra, válaszolt mohón Szaládi, ez volt az én életem legszebbik napja.

— Nem veszem ezt bóknak a személyem iránt, válaszolt a szép özvegy. Ez a nap igazán szép és jelentőségteljes nap volt a maga értelmében, nem bálteremben találkoztunk mi először, nem is zsuron, hanem egy komoly és magasztos ünnepélyen, az elhagyott gyermekvédelem alapkövének letételénél. Maga tette le azt az alapkövet, Szaládi, ott az Akadémia nagytermében, azon a gyűlésen, emlékszik rá?, a mikor emberbarátok gyűltek össze, hogy tanácskozzanak, miképen lehetne megmenteni ezer és ezer elhagyott, kiteszített árva gyermeket a társadalom számára. Maga tartotta a megnyitó beszédet, oh higgye el, hogy még ma is könny szökik a szemembe, ha a hatásra gondolok. Hogy beszélt, minő hévvel, szeretettel, lelkének teljes meggyőződésével, minő élénk színekkel ecsetelte, ezeknek az elhagyott páriáknak a sorsát, a kik ott nőnek fel az utcán — elhagyatva, kiteszítva a nélkül, hogy éreznék az otthon melegét,

ha önálló és gazdagok vagyunk. Ezt pedig csak munkával lehet elérni. Dolgozzunk tehát!

A fürdővendégek ellátása.

— június 7.

Természetes és magától értetendő törekvése minden fürdővendégnek, hogy lehetőleg kevés pénzért megtalálja azt, a mit keres: kellemes és kényelmes üdülést. Az is csak természetes, hogy azokat a fürdőket keresik fel tömegesebben, melyekről a szárnyaló hír révén előre is tudják, hogy ebbeli törekvésükben sikert fognak elérni.

Sajnos, a hazai fürdők ellen e tekintetben sűrűn hangzanak és hangzottak el — és tegyük hozzá jogos — panaszok. Első a drágaság, aztán a kényelem hiánya, a rossz ellátás, egészségtelen lakások és egyéb speciális bajok. Nem tagadjuk, hogy a felhozott panaszokban volt némi igazság és ha a közönség nagy része nem kultiválta a hazai fürdőket, a hiba nem mindig a közönségben rejlett, hanem hozzájárult a hazai fürdők ellen joggal emelt sok panasz is.

Jól tudjuk és épen az általunk lelkesen felkarolt fürdőügyünknek tennék rossz szolgálatot, ha véka alá rejtenék azt a szomorú tény, hogy bizony a mi fürdőnk, illetve vendéglősei és szállásadói ellen is ezernyi jogos panasz merült fel a multban.

Felháborító és a fürdővendégeket ugyancsak nem esalogató és marasztaló az a kapzsiság, mellyel itt a vendégeket fosztogatják. Rongyos, piszkos, minden kényelmet nélkülöző lakásokért horribilis árt vesznek. Az étkezés többnyire nem

curaszerű és más fürdőhelyekhez viszonyítva aránytalanul drága. A fürdővendégek szórakozásáról pedig nincsen eléggé gondoskodva.

Az országos balneológiai egyesület ez idén intensív propagandát indított meg és tart fenn a hazai fürdők érdekében. Hozzá járul, hogy most éljük a nemzeti felszabadulás idejét; a közélet minden területén kezdjük megbecsülni a magunkét, a magyart, a hazait; előre látható hogy ez évben a fürdővendégek az eddiginél nagyobb számban fogják a magyar gyógyfürdőket, s köztük az itteni fürdőt igénybe venni.

Marosujvárnak fontos közgazdasági érdeke, hogy fürdője minél több vendéget gyűjtsön ide. Soha erre jobb alkalom nem kínálkozott, de viszont ez most már arra kötelez bennünket, ugy erkölcsileg, mint saját jól felfogott érdekünkben, hogy minden képességünkkel, ha kell még a legnagyobb áldozatokkal is arra törekedjünk, hogy a hazafiság révén a külföldtől elháritott közönség elismerését és szeretetét megnyerjük és azt magunknak a jövőre is biztosítsuk.

Ne gondoljunk mindig csak a mai napra. Ne kapzsiszkodjunk, hogy egy nap alatt gazdagodjunk meg, hanem hassunk oda, hogy a közönség mindenütt és mindenkor illő pénzért megkapja a kellő ellenszolgáltatást és előzékenységet. Több a biztos sűrű fillér, mely zsebünkben marad, mint a bizonytalan, ritka elguruló korona.

A nők szerepe a párbajellenes mozgalomban.

Irta: Bourbon Alfonz herczeg.

A nő hatalma sehol nem nyilvánulhat ékebben, mint a párviadal elleni

az édesanya ölelését, sókját. Ó én mindjárt azt mondtam magamban, ime egy igazi férfi, egy talpig ember, a ki tud érezni, meglátja a nyomort és segítő kezét nyújt a társadalom kiteszítettjainak.

Nagyságos asszonyom! a dicséret mindig jól esik, mert hiába tagadnók, van bennük egy kis hiuság is, de a nagyságod elismerő szavai engem büszkévé és boldoggá tesznek. Én nem tudom érzelmeimet tettetni, eltitkolni se tudom azt, észre vehette nagyságos asszonyom, hogy engem nemcsak a barátság köt ehhez a házhoz, de több annál, egy olyan érzés, amely boldoggá vagy boldogtalanná tehet engemet egy egész életre.

Szaládi!

Kérem, ne szakítson most félbe! — Feleljen nekem őszintén, ha azt mondanám: szeretem, ha azt mondanám, hogy egyetlen vágyam, hogy hitvesemmé tegyem, akkor is megmaradna az iménti véleménye mellett?

— Megmaradnék Szaládi, akkor is! Nem csak magam miatt, de legfőképpen a kislányom érdekében. Az én drágaságom első percében megérezte magában a jó embert, örül, ha jön és busul, ha tá-

vozik. — Én anya vagyok, Szaládi, jó anya, a gyermekemnek szüksége van apára, aki szeretni fogja őt úgy, mint az édes apja szerette, aki megóvjja az élet küzdelmeiben és éles szemmel áll őrt, hogy hozzá ne férközzék a bánat, a csalódás, a kétségbeesés, amelynek egy gyenge leányszív annyiszor ki van téve, még akkor is, ha olyan anyja van neki, mint én vagyok. Ezért hallgatom én meg magát Szaládi és ezért felelek a kérdéseire éppoly nyíltsággal, mint ahogy a kérdés fel volt téve.

Nagyságos asszonyom! — Klára!... Oly boldoggá tett! — Ha volt életemnek olyan cselekedete, amely jutalmat érdemelt — most megkaptam, százszorosán, ezerszeresen fizetett meg a gondviselés. — Feleségem lesz Klára, az én édes, drága kis feleségem, oh mondja el még egyszer, mert nem tudom elhinni.

— Az leszek Szaládi, a felesége, hü felesége, mint a milyen szerető apja lesz maga a babikámnak. Kell, hogy az legyen, hisz maga oly nemes gyermekbarát!

* * *

Esküdt uraim, folytatá beszédét a védő ügyvéd. Tekintsenek erre a halvány

Női kézitáskák, derékövek, dohány és szivartárcák, óraláncok, sétatökök,

gummi labdák és különféle disztárgyak nagy választékban kapható Füssy József (ezelőtt Harmath J.) könyv- és papirkereskedésében Tordán.

küzdelemben és hiszem, hogy kevés azoknak a nőknek száma, akik ettől az ügytől megvonnák támogatásukat. Nem kell-e a nő szívének tiltakoznia ama barbár szokás ellen, amely még egyre szedi áldozatait? Nem kell-e a nő józan gondolkodásának felháborodnia ez örütség ellen, amelyet gyakorta éppen az ő nevében követnek el, valójában azonban csak profanizálja azt, a mi a nőben a legfenségesebb?

Végtelen örömmel tölt el, hogy az álmod, amely attól a perctől kezdve, amidőn a párbaj ellen sikra szállottam, előttem lebegett, most ime, önöknél Magyarországon is megvalósulni látom. Régóta hangoztatom én már: a nőket kell megnyernünk!

Lelki szemeimmel láttam, mint emeli fel e mozgalomban kezét a nő, hogy gátat vessen a valódi bátorság épp oly nevetséges, mint szomorú torz-szülöttének: a párbajnak. Hallottam, mint szólal meg a nő, hirül adván a férfiaknak: „Ne legyenek többé vademberek a nő szolgálátára! Becsületünk védelmére nem akarunk több vér áldozatot! Nem fonunk glóriát ama férfiak fejére, a kik megverekednek értünk. Sokkal többre tartjuk és sokkal inkább megbecsüljük azokat, a kiknek van bátorságuk szembeszállani oly szokással, a melytől szívünk mélyéből irtózzunk, a melyet megvetünk és elítélünk. Ellenben azokat, akik ezt a minden létjog híjján levő szokást fentartani akarják, ezentúl gyáváknak tekintjük, gyáváknak, akiknek hiányzik az erkölcsi bátorságuk ahhoz, hogy szakítsanak egy elavult intézménnyel, melynek rabjai. Kishitűeknek tekintjük őket, akik visszarettennek oly nehézségektől, a miket százszorosán nagyit a képzelődés. Ostobáknak tekintjük, akik nem tudják felfogni a párbaj visszatartó

voltát, föltéve persze, hogy nem tartoznak oly társadalmi osztályba, amely gaztetteinek leplezésére akarja fentartani a párbajt, mint remediumot. Nem ezek a mi hőseink a mi lovagjaink! Bátornak, lovagiasnak szeretjük látni a férfit, de úgy, a hogy mi értelmezzük ez eredményeket!”

Ha így fognak beszélni a nők, el fogják kergetni a kisértetet, a mely a társadalomban még egyre üzi ördögi játékát. Egy lovagiasan gondolkodó férfiú sem fog habozni, hogy e tekintetben meghajoljon a nők kívánsága előtt. Ebben a kérdésben a nőké az első szó. Ki fog ellenkezni, ha a nők a józan ész nevében, szívből fakadó szavakkal fognak ügyünknek harcsoakat toborzani? Bizony kevés férfiú lesz aki küzdeni fog oly szokás fentartásáért, a mely a nők szemében értékét veszítette. Ha majd gyöngéd női ajkak guny tárgyává fogják tenni a bátorságnak torzképét: a párbajt s a férfiak látni fogják, hogy a hősködésnek ez a fajtája mindenféle megvetéssel találkozik, hamarost el fog menni a kedvük tőle.

Adj a Isten, hogy a nők mindenütt öntudatra ébredjenek, annak tudatára, hogy sok férfinak élete talán éppen azoké, akik legközelebb állanak hozzájuk, az ő kezükben van. Az ő érdekük, hogy véget vessenek ez átkos szokásnak.

Oh, mily mardosó önvád érhetné őket, ha a balsors úgy akarná, hogy tétlenségük egy napon épp annak az életébe kerülhet, a ki drága volt nekik. Nem! Meg vagyok győződve róla, hogy az itt-ott felriadó szó nem hangzik el a pusztában. Hiszem, tudom, hogy a nők méltóknak fognak bizonyulni önmagukhoz, méltóknak szép előjogaikhoz!

HIREK.

— **Személyi hírek.** Friedenliebi *Fritz* Pál nyugalmazott főbányatanácsos nevével együtt a pünkösdi ünnepeket vejénél *Csegezi Gyula* itteni járásbírónál töltötte. — *Domjanschütz* János lugosi pénzügyi számtiszt rövid ideig városunkban időzött. — *Zlahinál* Gusztáv gyulafehérvári főgymnásiumi tanár néhány napig itt tartózkodott.

— **Stépán Miksa főbányatanácsos.** Ő császári és apostoli királyi felsége május hó 5-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával Stépán Miksa m. kir. bányatanácsost, az erdélyrészi sóbányászat igazgatóhatóságának főnökét főbányatanácsossá kegyeskedett kinevezni. Érdemekben gazdag főtitkár jutalmazott meg a királyi kegye kinevezéssel. Hosszu, nehéz és önzetlen munkát méltatott a kormány akkor, a midőn e kinevezést legfelsőbb helyen javaslatba hozta. Nemes szív, nagy tudás és fáradságot nem ismerő kitartó szorgalom szabtak irányt hosszú pályafutásának. Nemes szív és szeretet működésének iránytűje, mely bőség szarujából áldást ontott környezetére. Nagy tudás a zsarátnoka, mely bevilágítja és megkönnyíti a vezetésére bizottak felelősségteljes nagy munkáit. Vas szorgalom és kitartás a talizmána, mely sikeressé teszi munkatársainak vállalkozásait, működését. Nem csoda tehát, hogy mindenki lelkesedéssel fogadta az örömhírt, a melyet ily körülmények közt kétszeres megelégedéssel fogadhatott; mert örökké igaz marad, hogy a megosztott öröm kétszörös öröm és hogy örömünk csak akkor teljes, ha megoszthatjuk. Már pedig a főbányatanácsos úr örömeiben sokan, nagyon so-

arczra, patakozó könnyekre és a bánattól megtört alakra. — Így néznek-e ki a bűnösök? — Nem esküdt uraim — így az áldozatok néznek ki! — Önök most még csak a gyermek-gyilkos anyát látják, de nem látják a tövissel kirakott kálvária utját, amely a szerencsétlen teremtést oda vitte, hogy önkezével vetett véget gyermeke életének. — Szép volt, egyedülálló, kiteszítva a világba — szeretett — elcsábították. — S mikor gyermekének életet adott, mikor térden állva könyörgött a csábítónak, hogy legalább gyermeke életének fenntartásához adjon módot, segédkezet, az durván eltaszította, kidobta házából. Nem irom le, mit szenvedhetett ez a szerencsétlen teremtés, mikor éhezni látta gyermekét és ő nem tudta táplálni. Csoda-e, ha az Isten elvette az eszét, és ő elkövette a bűnét a nélkül, hogy arról sejtelve lett volna. Hogy mennyire szeretete csábítóját, bizonyítja az, hogy nevét elhallgatta, de az én védői kötelességem volt az igazi bűnöst kikutatni. Megtettem és ítélnék Önök, esküdt uraim, hogy minő csábításnak lehetett ez a gyöngye teremtés kitéve, ha megtudják, hogy ez az alávaló becsüetrabló, nem

volt más, mint az országos hirű nagy gyermek-barát, Szaládi Oszkár!

Egy gyöngye női sikoly hallatszott a hallgatóság között, aztán siri csend lett, csak a vádolt leány zokogása hallatszott, akire részvétlen néztek az esküdtek, szemekben ott lebegett a szájalom, a bossánat . . .

* * *

Szaládi Oszkár másnap ismét dobogó szívvél és kezében piros rózsa-csokorral csemetetett be a szép özvegy lakására. A szobaleány nyitott ajtót, de nem mosolygott, mint máskor, hideg-szobor arczezal adta tudtára Szaládinak, a nagy gyermekbarátnak, hogy őnagysága hirtelen elutazott és nem is jön vissza . . .

Szerelem.

Ninon de Lenclot-tól 90 éves korában azt kérdezte egy abbé:

— Mondja meg nekem Ninon, mikor szünnék meg a nők a férfiak után

érdeklődni? Erre a 90 éves Ninon mosolyogva felelé:

— Nem tudom kedves abbé, kérdezzem meg egy nálamnál idősebbet.

Vannak férfiak, kiket a természet egyenesen szarvasokká teremthetett volna.

A férfi szív demokratismusa nem ismer határt; a legszebb grófnő mellett is megfér benne egy csinos komorna.

Iszonyu, makacs betegség a szerelem; a legidültebb gyomorhurut csekélység hozzá képest. Mindent megkísérlettek ellene, de a betegek 96%-a mégis az ördögé. Még leginkább használ a házasság. A kik ezt a kurát végezték, majdnem mindnyájan kigyógyultak belőle. Különben még a 60 éves életkor is hasznosnak bizonyult.

Közli: Cassius.

(Folytatása következik.)

FÜSSY JÓZSEF

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN TORDÁN:

Községi, Körjegyzői. Iskolai, Lelkeszi nyomtatványok állandóan raktáron kaphatók.

Falragaszok, Eljegyzési kártyák, Esküvői és Báli meghívók 3—4 színben nyomtatva, Levélp. pirok, Borítékok a legszebb kivitelben azonnal készíttetnek.

kan, mindnyájan osztoztunk. Osztozunk mi is e szerény lap hasábjain, szivből kívánva édes mindnyájunk nevében, hogy e jól megérdemelt kitüntetés kedves családjával együtt nagyon sokáig élvezhesse friss egészségben és meglegeedésben! Adja az egek hatalmas ura, hogy még sok éven át legyen részünk remes szívének és nagy tudásának áldásaiban! Adja jó Istenünk, hogy még sok éven át legyen sóbányászatunk böles és jóságos vezére és a mindenható őt kedves családjával még nagyon sokáig éltesse!

— **Bányászati kinevezések.** A miniszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Domokos József cz. bányatanácsost valóságos bányatanácsossá és a máramarosi sóbányák főnökévé, Benedek Kálmán parajdi m. kir. bányamérnököt ugyanoda főmérnökévé, Friedrich János m. kir. tisztjelöltet Marosujvárra segédmérnökévé nevezte ki, Timko Gyula m. kir. tisztjelöltet pedig Szélaknáról Parajdra helyezte át.

— **Áthelyezés és megbízás.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Steiger Zsigmond m. kir. bányamérnököt főnökségéi megbízással az aknaszlatinai főbányahivatalhoz helyezte át. Mint köztudomásu, Steiger bányamérnök nem régen a máramarosi Kunigunda-bánya megmentése érdekében rendkívüli szakértelemmel megírt memorandumot terjesztett a pénzügyminiszterium elé. Ez ügyben egy kiküldött szakbizottságban is tevékeny részt vett. Most midőn a pénzügyminiszterium Steigert a megmentendő sóbányák élére mint főnökségéi állítja, ezzel nemcsak eddigi rendkívüli közhasznu tevékenységét honorálja, hanem nyilvánvalóan a Steiger memorandumában foglaltak helyességét is elismeri és azoknak keresztülvitelével Steigert kívánja megbízni. Fájdalmasan vesszük ugyan Steigerék távozását, mert hiszen ezzel egy igen művelt uri családot és egy igazi jó barátot veszítünk, másrészt azonban örömnünknek adunk kifejezést és őszinte szerenese kívánatainkat tolmácsoljuk jól megérdemelt kitüntetéséhez.

— **Ima a hazáért.** Azon alkalomból, hogy hazánkban a béke helyre állott Mailáth G. Károly püspök körlevelileg elrendelte, hogy minden templomban f. év június 8-án hálaadó Istentisztelet tartassék.

— **Merénylet a spanyol király ellen.** A spanyol király esküvőjén bombamerénylet történt. A mint ugyanis az esküvői menet a templomból visszatért, a Calle de Mayornál a menet egy pillanatra az utca sarkán megállott. A 88-ik számú ház III. emeletéről egy virágcsokor hullott alá, amelyben bomba volt és a mely irtózatossá robbanással ment széjjel. A bomba a lovak közé esett és a királyi pár diszkocióját széjjel roncsolta, a kocsist és egyik lovaszt a levegőbe röpítette. Irtózatossá kavardás támadt. A bomba megölt 20 embert; 3 katonatisztet, 1 márkinét, egy 14 éves főuri leányt és katonákat. Egy kato-

nának és egy rendőrnek a fejét szakította szét a bomba, 50-nél több ember sebesült meg. Szinte megfoghatatlan, a királyi párnak semmi baja sem történt. A tömeg izgatottsága a merénylő ellen igen nagy s minden idegenben czinkostársat keresnek. Így történt meg, hogy egy francia rendőrbiztos majdnem meglincseltek s egy angol orvost letartóztattak. A bomba, mellyel a merényletet elkövették, egy fél cm. aczélburkolattal volt ellátva. A királynak, hir szerint, több levélben már előre bejelentették a merényletet.

— **Névváltoztatás.** Rusz János, magyarlapádi lakos belügyminiszteri engedéllyel vezetéknevét Tiborira változtatta.

— **Esküvő.** Folyó hó 4-én, pünkösöd másodnapján vezette oltárhoz Tartler Zsigmond asztalos Jirka Ferencz szódagyári munkás felügyelő kedves leányát: Mariskát. — Kónya Róza és ifj. Molnár János mult hó 24-én keltek egybe.

— **50 éves gyári jubileum.** A helybeli Ammoniak szódagyár aussigi főtelepe f. évi május hó 26-án ünnepelte fennállásának 50-ik évfordulóját. Az ünnepélyen Marosujvárról Félix Károly szódagyári igazgató is részt vett.

— **A bányamunkások temetkezési segély egyesülete** az egyesület megteremtőjének: Szabó Albert bányafőnöknek elnökle alatt e hó 5-én délelőtt 11 órakor közgyűlést tartott a Stefánia-bánya intézkedő termében.

— **Kirándulók.** Világhírű sóbányánk megtekintése végett már számos alkalommal történtek ez évben is nagyobb kirándulások. Legutóbb folyó hó 5-én rándultak ki a nagybeeskereki diákok mintegy negyvenen tanáraik kíséretében.

— **Összeesett az utcán.** Özv. Szarukán Lajosnál lakó Onicz Olga gabudi gör. kath. lelkész 8 éves kis leánya, szombaton d. e. 10 órakor az iskolából hazajövet a Mikó-utcában összeesett; éppen abban az időben ment arra dr. Ambrus Pál járásorvos, ki a kicsikét mindjárt ápolás alá vette és kocsiján haza szállította.

— **Gyújtó villám.** Szombaton este a villám Miklóslaka községben beütött egy házba és azt felgyújtotta. Szerenese a szereneseatlenségben, hogy a tűz a kora esti órákban történt és így a lakosság ébren lévén, a tüzet hamarosan eloltotta.

— **A ki a tiz parancsolatot csinálja.** A mult pénteki vásáron feltűnt egy különös viselkedésű ember, a ki nagyhangon mondott beszédet a hallgatóinak: magyarázván különös dolgokat s ez által összeesdítette a járókelőket. A rendőrség látván a csödületet, érdeklődni kezdett a dolog iránt s a különös embert kérdőre vonta. Személyazonossága megállapításánál a legkomolyabban állította, hogy ő az, a ki a zsidóknak a tiz parancsolatot csinálja. A parancs-csinálót minden további feltűnés nélkül haza szállították tartózkodási helyére: Máramaros megyébe.

— **Panasz.** Egy helybeli polgártársunk panasolja, hogy egy helybe czimzett ajánlott levélért a posta 16 fillér helyett 35 fillért vett. Ez mindenesetre

esupán tévedés lessz, tévedni pedig emberi dolog. Mindazonáltal ajánljuk a panaszt a postahivatal szives figyelmébe. Megjegyezzük hogy a kérdéses levél 681 szám alatt lajstromoztatott.

— **Néprajzi előadás.** Zombory Gyula fővárosi hírlapíró, volt japáni harczteri tudósító körutjában Marosujvárra érkezett és az itteni kaszinó helyiségében rendkívül érdekes szabad előadást tartott Japán, Korea, Mandzsú és Mongol országok néprajzi dolgairól, társadalmi és erkölcsi életéről, kultusszáról, a háboru véres eseményeiről stb. A szép számban megjelent hallgatóság nagy figyelemmel kísérte az élvezetes, kellemesen szorakoztató és tanulmányos előadást és annak végeztével az előadót lelkesen megéljenezte.

— **Tolvaj a lakásban.** Özvegy Domjanschitz Jánosné lakásába folyó év június hó 2-án éjfél után egy fehér nadragos ismeretlen alak behatolt. Szerenésére, hogy ideje korán észrevették és a háziak segélykiállítására futásnak eredve elmenekült.

— **Megölte a villám.** Háportonban, a mult napokban a villám agyonsújtotta. Mühlgramm Lajosné, ki a konyhán foglalatostkodott. A villám a kéményen hatolt be, nyakszirtén találta a szerencsétlen nőt, ki rögtön meghalt. A mellette lévő eselédleányt lábán találta. A kőbor menykő a házat nem gyújtotta föl.

— **Hütlén mozdony.** Ha nem is mondanánk, tudni való, hogy a mi viczinálisunkról van szó. Pünkösöd első napján a délutáni vonaton utazók elhelyezkedve a vasuti kocsikba, várták a vonat indulását. A vonat-vezető meg is adta a jelt az indulásra: hatalmasan megfujva trombitáját, erre a mozdony egy még hatalmasabb futtyentett s nagy prüsszögve megindult. Mikor a mozdony már tovahaladt, akkor vették észre, hogy a kocsik nélkül megy hütlénül, egyedül. Nosza hamar utánna sipoltak s hamarosan hozzákapcsolták a vonatot, mely aztán minden baj nélkül behajtott Székelykocsárdra.

— **A sztrájkolók.** Megirtuk volt lapunk multi számában, hogy a Magvar Kereskedelmi részvénytársaság mint a m. kir. sójövédék Vezérügynöksége szigetkamari sómalmában a munkások sztrájkba léptek. Hogy a munka fennmaradást ne szenvedjen Ujvárról szállítottak munkásokat a sztrájkoló munkások pótlására. Az ujvári munkások olyan derekasan viselték magukat, hogy már mind haza szállingóztak s így nem sok a köszönet a kirándulásban. Elbeszélésük szerint a sztrájkoló munkások fenyegetése és folytonos inzultálása következtében voltak kénytelenek abban hagyni a munkát.

— **Kaiserbinde.** Lapunk egy barátjától panaszt vettünk, hogy egy itteni borbély, bár tulipánt visel, mégis az üzletében „Kaiserbinde“ feliratu osztrák gyártmányu bajuszkötöket tart és általános megbotránkoztatásra ilyenekkel szolgálja ki vendégeit. Nem tudjuk vannak-e magyar gyártmányu bajuszkötők, de ha vannak, ez esetben tényleg helytelenül jár el

Diszes vizsgalapok és jutalomkönyvek

nagyválasztékban kaphatók: **Fűssy József köny- és papirkereskedésében Tordán.**

ez a mi tisztelt fodrász polgártársunk és reméljük is, hogy az osztrák árut mihamarább kiküszöböli üzletéből.

— **Megbokrosodott sintér.** Nukuj József gyepmester felvinczi kollégájával együtt bepálinkázva, neki esett a báb-színház ponyvasátrának s késsel több helyen felvágta a vásznat, a rendőrség a vagdalózót bekísérte.

— **Műfigura színház.** Vintner M. tulajdonos műfigura színházával pár nap óta városunkban időzik, előadásait azonban a kellemetlen esős időjárás következtében csak igen gyéren látogatják. Músora változatos és sokat ígérő, a helyérek azonban tulmagasak.

— **Fürdő vendégeink névsora.** Ujában a következő vendégek érkeztek: Gajzony Kálmán Sz.-Kocsárdról, Kóródy Pius Nagyenadról, Thierjung János és neje Bogarosról, Ujházy Béla édes anyjával Gyulafehérvárról, Hrubecz Vendel Maros-Ludasról, Kovács Mihály Kis-Jenőről, Engländer Márton és neje Laros-Ludasról, Diamantstein Izsák M. Pogácsról.

(+) **Az imádkozó ember.** Imádságok és elmékedések. Az Istent kereső lélek gondolatai. Irta Nagy István harasztosi lelkipásztor. Torda. Nyom. Füßy József könyvnyomdájában. Ára kötve 1 frt. 50 krajczár. Egy 200 lapot tevő, magán használatra szánt, szerény igényű imádságos könyv, egy — úgy látszik — sok megpróbáltatáson keresztül ment oly lelkipásztor szívéből és tollából, ki mikor imádkozik is, olyan bus hurokat penget, a minőket pengetett valamikor Dávid, mikor legszebb zsoltárait írta! Ez az ember az életben sokat szenvedett s szinte bizonyosra vesszük, hogy Istennel való tusakodásának oka az életnek ama megrázó csapásaiban s keserű csalódásaiban van, a melyekből — előbb vagy utóbb — kijut bizonyára mindenkinek, de a melyeknek elhordozására egyformán nem minden lélek képes. Nagy István a legmélyebb érzésű emberek közé tartozik. Keserves panaszait Illyés hajdan a pusztába kiáltotta bele, Nagy István imádságaiban sirja ki és ez adja meg könyvének azt az erős, szinte megdöbbentő individualitását, mely azt minden előttünk ismeretes, hasonnemű műtől megkülönbözteti. S reánk ez a sajátosság mély benyomást tesz. A minap ugyanis egy katolikus író ama kifogásait olvasva, hogy a református lelkész imája inkább a szónok, mint református felekezet imája, magunk is gondolkozóba estünk, hogy vajjon igaz-e ez a vád s ha igen, mennyiben van helyén? Arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ha bizonyos egyformaság, tegyük fel a sakramentumok kiszolgáltatásánál, nálunk is kétségenkívül üdvös volna: az imádságokban magunkat a formához mégis éppen protestáns elvek szerint annyira nem köthetjük, mint akár a katolikusok, akár a spiritisták cselekszik. Itt repülni kell és szabad is a léleknek, hogy belemérülhessen az Örökkévaló megnyugvást szülő gondol-

latába. E szempontból a Nagy István imádságai — szerintünk — igazán becsesek s a közönséges mindennapiaknak jóval felette állanak. Ha ez imádságokat olvassuk, akaratlanul is magunkba szállunk, megalázkodunk, kesergünk s a mélységből felfelé vágyunk Istenhez, a Megváltóhoz, ki kegyelmével egyedül vigasztalhat meg bennünket. Részletekbe nem bocsátkozunk, itt csak annak az összbenyomásnak kívántunk kifejezést adni, melyet éreztünk, amikor ez imádságot átolvastuk. A legmelegebben ajánljuk ugy lelkésztársaink, mint minden imádkozni szerető művelt ember figyelmébe. 1—0

□ **Most jelent meg** egy zsebkiadás a Fráter Loránd és Béla összes dalainak ének- és zongorára csinos kötésben. „Fráter Notás Könyve“ czim alatt és ára 2 k. A Fráter-dalok közkedveltségét külön hangsúlyoznunk felesleges, hiszen az ő nótáitól dalos az ország. „A fonóbaszól a nótá“ „Őszi rózsá“, „Ütött kopott a hegedüm“, „Néma, csendes holdvilágos éjszakán“ „Várlak, várlak, karom reszket“, „Ugye most már másnak mondom“, „Száz szál gyertyát, száz itcze bort“ stb. stb. dalokat vajon ki ne ösmerné? A Fráter Notás Könyve bekötve, a legjobb famentes papírra nyomva, diszes czimlappal jelent meg. Kapható: Füßy József könyv- és papirkereskedésében.

A légzőszervek megbetegedésénél felette fontos azonnal, mihelyt az első jelek mutatkoznak, óvintézkedéseket tenni, miért is ajánlatos, mindenkor egy hatásos szert készletben tartani, még pedig nem köhögés elleni cseppeket vagy czukorkákat, hanem egy feltétlenül segítő háziszert. Mint ilyen legjobban ajánlható a „Sirolin-Roche“, mely számos kórházban lett kipróbálva és a légzőszervek, valamint bronchial-hurut ellen a legjobb hatásnak ismertetett el, „Sirolin-Roche“ kevesbiti a köpetet, gyógyítja a gyuladást és egyben előmozdítja az étvágyat is. Minden gyógyszerárban kapható.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós háshajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferencz József keserűvizet**,

Vasuti menetrend.

Bpest. ind.	9.15		5.45	10.00	7.25
Kolozsvár.	6.11		8.30		5.32
M.-Vásárhely.	5.26			12.25	5.38
Brassó.	8.07			5.32	2.45
Sz.-kocsárd i.	8.20	10.13	11.41	3.24	9.15
M.-Ujvár érk.	8.32	10.25	11.53	3.36	9.27
M.-Ujvár ind.	7.18	9.28	10.58	2.18	6.55
Sz.-kocsárd é.	7.30	9.40	11.10	2.30	7.07
Brassó. érk.	2.09		9.27		7.50
M.-Vásárhely.	10.25			5.37	11.27
Kolozsvár.		12.23		5.21	10.50
Bpest.		9.35	6.10	7.10	7.50

Az aláhuzott számok az éjjeli vonatokat jelzik.

CSARNOK.

Napló-jegyzetek.

— Fiume—Abbázia—Velenzei utamról. —

Irta: Rády Gilda.

1905. május 8-án reggel itt hagytuk Budapestet. Régóta vágytam el a fővárostól, hogy más tájék szépségeiben is gyönyörködhessenem.

Fiume, május 8 estve.

Fáradtan érkeztünk meg mamával Fiuméba, zuhogó esőben. Azt hiszem kedves város, mert még az esőben is barátos benyomást tett reám.

„Európa“ hotelbe szálltunk, hol elhelyezkedve, rögtön elvettem naplóm, hogy az ut alatt szerzett sok benyomást feljegyezhessem.

Egyik ablakunk a „Corsóra“ nyílik, a másik a tengerre. Istenem, milyen messze is vagyok hazulról.

A hosszú ut fáradalmait pótolta az a remek kilátás, melyből a vonatról részünk volt. Károlyvárostól Fiuméig elragadó látványt nyújt a táj. Itt-ott kimagaslik büszkén egy-egy nagy szikla csoport, az alja teli fenyővel, a folyók szélén egy-két vizimalom uszkál, mely az egész táj regényességét csak emeli.

Fiuméhez közeledve, mind több és több látszik a tengerből. Milyen megkapó a magasan száguldó vonat és a mélyen fekvő tenger képe.

Utközben beszélgettem egy amerikai-val is, persze örülve, hogy akadt egy idegen, kivel kedvelt nyelvémen társalaghatok; ő szintén Budapestről jött. Fővárosunk nagyon tetszett neki, minek én persze nagyon örültem.

Most pedig bucsut veszek naplómól holnapig.

Fiume, május 9 estve.

Ma összejártuk egész Fiumét. Milyen különös is Istenem! Egy tengeri kikötő város mennyire különbözik pl. fővárosunktól. Egész karaktere más. Kocsit fogadtunk, hogy gyorsabban bejárassuk a nevezetességeket. Először a templomba mentünk; szép olasz templom, csupa márvány szoborral. Látszik, hogy sok a szobrász erre. Ha Fiume nem is tartozik Olaszországhoz, mégis szakasztott olyan itt minden: a nép kint ebédel az utcán, az utcán mosnak, szárítják a ruhát, főznek stb . . .

Természetesen nem a főteza képe ilyen, de azért ezek sem látnak kivetni valót abban, hogy a fehéreneműt az ablakokban szárítják.

Egy nagy kapun átmenve a piacot látjuk. Ezen túl vannak a hosszú keskeny utcák. Fzekben lakik a szegény nép.

Ezt a városrészt „Gumelának“ nevezik. Itt a legtöbb ház piszkos, csunya, némelyiknek se ablaka, se ajtaja nincs már.

Minden ház előtt egy pár cserepes virág, mellette kalitka kis madárral, mely úgy énekel, mintha evvel jó kedvet akarna csinálni gazdájának. Az olasz maga is örökké jókedvű és a legnehezebb munka közben is énekel.

Hát a halászok, kik kin laknak az ő ladikjukban?

A tenger partján tovább menve, lát-

AZ UTAZÓ KÖZÖNSÉG
FIGYELMÉBE.

KOFFEREK, KÉZI-TÁSKÁK,
KISEBB ÉS NAGYOBB KOSARAK
KAPHATÓK:

FÜSSY JÓZSEF
ezelőtt HARMATH J.
könyvkereskedésében Tordán.

tuk a „Kárpátia“ nevű óriási kivándorló hajót; rengeteg hazátlant vitt magával az új világba.

Sokat ígér ez az új haza és talán majd keveset ad!

Szép ez a tenger nagyon. A vize olyan mint a tükör és színe folyton változik, majd kék, zöld, sárga vagy szürke.

Fiumét hid választja el horvátországtól.

A parton sok szép villát látni, külön-külön parkban, ciprusoktól és babérfáktól körülvéve.

A part mellett menve egy hatalmas szakadékhoz értünk, melynek aljában sok pirosan fedett házikót láttunk.

Csak úgy hemzseg a levegő a sok sirálytól.

Estve is szép a tenger és gyönyörűen tükröződnek vissza a parti lámpák. Hát még a hold.

Abbázia, május 11. este.

Reggel szálltunk hajóra és átjöttünk lakást keresni. Az idő nagyon jó volt. Olyan különös, szokatlan volt a tengeren menni hajóval.

A tengert két oldalt hegyek határolják, de ezek oly messze vannak, hogy felhőknek látszanak.

A víz színe kékeszöld. A hajó határozottan halad tovább a tajtékzó habokban. A napsugártól úgy szikrázik a víz, mintha csupa izzó parázs volna, alig lehet reá nézni, úgy káprázik az ember szeme. Messze el lehet így látni, mintha soh' se volna vége ennek a csodaszínű víznek. Egészen összeér a horizonttal és így nem is csodálom, ha a régiak tányér alakúnak vélték a földet. A jobb oldalon azonban már látni lehet abbáziát körvonalaiban, a háttérben magas hegyekkel zöld bársonyos színben. A hajóról kiszállva azonnal lakást kerestünk. Legalkalmasabbnak látszott a „Pension Quisisana.“ Maga a város leginkább a tengerparton épült gyönyörű kertekkel, melyekben sok a babér, pálma és narancsfa. A lakás felvétele után visszamentünk Fiuméba, hogy podgyászaikat elhozzassuk Abbáziába, de mikor ismét hajóra szálltunk Abbázia felé, már nem volt oly nyugodt utazásunk. Óriási „bóra“ kíséretében eső esett és azt hittük, hogy a hideg szél letaszit bennünket a tengerbe. Majd megfagyunk. A víz folyton nyugtalankodott mintha leakarta volna magáról rázni a kellemetlen terhét. A hullámok csapkodták hajónkat, azután visszacsapódtak a nagy víz tömegek, mint egy zuhatag. A víz sokkal sűrűbbnek látszott. Egyik hullám a másik mögé ágaskodott, mintha az elsőbbségért versenyeztek volna. Ilyen időben nem kellemes az út a tengeren, az ember szinte beleszédül az erős himbálózástól. Végre megérkeztünk átázva, fázva.

Itt ülünk már hála Istennek a hotel

szobánkban fáradtan. Az ablakunk a tengerre nyílik, mely még mindig háborog és zúg, mintha keresne valamit a min mérgét kiadhassa. De nagyon fáradt vagyok már és álomba ringat a hullámok zaja.

(Folytatjuk.)

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
FÜSSY JÓZSEF.

A közhasznú könyvtár számai.

Minden szám csak 12 fillér.

1. Szerelmi levelező férfiak és nők részére.
2. Illemtan mindenki számára.
3. Pohárköszöntő. (Hogyan szónokoljunk a fehér asztalnál.)
4. A kanári madár tenyésztése.
5. Pecsényék és vadak készítése.
6. A női szépség ápolása.
7. Cyors segély. Orvosi tanácsadó.
8. Fogak, a kéz és a köröm ápolása és gyógykezelése.
9. Társasjátékok otthon és a szabadban.
10. Virágkertészet a szabadban és szobában.
11. Jóslás kártyából és kézből.
12. Soványító és hizlaló gyógymód.
13. A franczianégyes szabályai.
14. Az alsós szabályai.
15. Álomfejtés.
16. Gyermekbetegségek és azok gyógyítása.
17. Lawn-Tennis játék és azok szabályai.
18. Álmatlanság és annak gyógyítása.
19. Házi czukrászat.
20. Foot Ball játék és szabályai.
21. Hölgyek tanácsadója. (Minden piperecikkek készítése.)
22. Idegesség és annak gyógyítása.
23. Testedzés. (Házi- és szertornászás.)
24. Németül egy óra alatt.
25. Aquarell festészet.
26. Az egészség fenntartása.
27. Francziául egy óra alatt. 28—29. Idegen szótár.
30. A jó modor.
31. Német helyesírás.
32. Magyar helyesírás.
33. Kinek milyen címzés jár?
34. Angolul egy óra alatt.
35. A gyermek megóvás. (Fontos tudnivalók a gyermek nemi életéből.)
36. A házaselet egészségtana.
37. Kis köszöntő versben és prózában gyermekeknek minden alkalomra.
38. Vidám és tréfás pohárköszöntések.
39. Körtánczok. (Valcer, polka, kék-vók, körmagyar, stb. stb.)
- 40—41. Tréfás műkedvelői előadások.

Minden kötetnek igen becses tartalma van. A czimboriték csinos nemzeti színelékeskedik.

Kapható: **FÜSSY JÓZSEF**
könyv- és papirkereskedésében
TORDÁN.

Minden füzet csak 12 fillér.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA, FŐTÉR.

A legnagyobb raktárt tart mindenféle vas anyagokban: gazdasági szerszámok, szekértengelyek, hozzávaló vasak, lánczok, épület és butorvasalások, kovásolt- és sodronyszegek, zsindeleyszegekben stb. 2 1—52

Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit, valamint a hozzá tartozó részek nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

1 1—52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Künnö ételek és Tiszta borok

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség b. tudomására, hogy a

MAROSUJVÁRI

ujonnan átalakított

KINCSTÁRI VENDÉGLŐT,
ÉTTERMET és KÁVÉHÁZAT

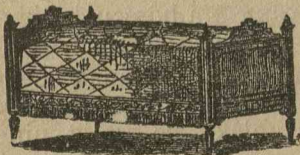
átvettem s azt a modern jó izlés és a legfokozottabb igényeknek is megfelelően rendeztem be.

KÉMYELMESEN BERENDEZETT
SZÁLLODAI SZOBÁK

mérsékelt árban a t. utazó közönségnek mindenkor rendelkezésre állanak.

Előzékeny, pontos és gyors kiszolgálás
!!! JUTÁNYOS ÁRAK !!!

Szives pártfogást kér:
Klein Endre,
vendéglős.

ÉPÜLET ÉS BUTORASZTALOS.

A 30 év óta fennálló, legjobb hírnévnek örvendő

Üzletemet

a tömeges megrendelések miatt nagy munkaerővel szaporítottam meg és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legszebb és legizlésebb munkákat vagyok képes kiállítani.

Különösen ajánlom a legujabb mintájú magyar stílusú munkát, a mely minden eddigi rendelémnek a legjobban tetszett. Elvállalok bármily nagy vagy kisebb szabású

Épület és butor-asztalos munkát

jutányos árban, pontos és szép kivitelben. Javításokat, festéseket azonnal és olcsó árban. Kisebb vagy nagyobb munkákról költségvetéssel, felvilágosítással, rajzzal bárkinek szívesen szolgálom. Főelvem a jó munka és pontosság, a mit eddigi számtalan rendelém bizonyítanak.

A t. városi és vidéki közönség szives pártfogását továbbra is tisztelettel kéri

MARINKA MIKLÓS.

Épület és butorasztalos Tordán.

AKI JÓ ÓRÁKAT

(öt évi jótállással)

mindennemű arany- és ékszer-
tárgyat, u. m.:

140

1-52

óra-lánczokat, arany gyűrűket,
broche-tüket, fülbevalókat, kar-
pereczeket stb.venni óhajt, az forduljon bizalommal
az általánosan jó hírnévnek örvendő

FRUCHT IZIDOR

műorás és ékszerész céghez

TORDÁN, Fötér. (Nagy Miklós-féle ház.)

a hol minden egyes tárgy fémjelzéssel el van
látva.Figyelmeztetem a n. é. kö-
zönséget, hogy a

DOUBLE-ARANY

elnevezés alatt forgalomba
hozott tárgyaknak fel ne
üljön.

AGRARIA

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

AGRARIA-tól

ARJEGYZÉKET,
gőzcséplőkészletekről, benzinmo-
torokról és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélezim:

AGRARIA Budapest, Váci-ut 2.

AGRARIA

Kiadó butorozott szobák.

Van szerencsém az utazó közön-
ség tudomására hozni, hogy a Teleky-
utczában, ujonan épített házamban

Butorozott szobák

fűtéssel és világítással együtt, napi 1
kor. 60 fill. árért mindenkor kaphatók.Ugyanott jó házi koszt is jutányos
árért kapható.

Tisztelettel

Szilágyi Leopold.

9 1-0

25

év óta fennálló és jó hírnévnek
örvendő

ÓRÁS-, ÉKSZERÉSZ- és ARANYMŰVES

üzletem kellő biztosítékot nyújt, hogy t. vevőim
elsőrendű és magyar gyárosok által gyártott és
forgalomba hozott árukat vásárolhatnak a leg-
jobbban, legmegbízhatóbban és legolcsóbban
üzletemben.

Névnapi és nászajándékokban

óriási nagy raktárt rendeztem be arany és ezüst
cikkekben, valamint honi gyártmányu china-
ezüst tárgyakban. Ezen kiváló előnyös vásár-
lási körülményekre nagyrabecsült vevőim figyel-
mét különösen felhívom már azért is, mivel
ezen cikkekkel közvetlen első kezekből szer-
zem be s így áruim utolérhetetlenek.Valódi svájci-, arany-, ezüst-, nickel- és
vasóráim fali-, inga- és ébresztőóráim elsőrendű
minőségűek. Aranygyűrűk, függők, lánczok,
karpereczek, medailonok fémjelzéssel ellátva,
14 kárátos aranyból készültek a legdivatosabb
kiállításban, hazánkban vagy saját műhelyemben.A midőn még a double-arany név alatt for-
galomba hozott árukat emlitem, figyelmeztetem
vevőimet, ezen olcsó cikkeknek fel ne üljenek,
mert double-arany alatt aranyozott ezüst és
közönséges sárgaréz is jöhet forgalomba.

Kiváló és rendkívüli árucikkek!

Elvem: valódi árut csekély haszonnal is
árusítani s a fejlődő magyar iparunkat bár ál-
dozatok árán is forgalomba hozni.

85 1-52

Tisztelettel

HERBST MOR

ékszerész és órás Torda, fötér.

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Flókiintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gy.-szentmiklós, Maros-Ludas, Marosujvár, Nyárádszereda,
Parajd, Székely-udvarhely és Székelykeresztúr.Jelzálog kölcsönöket nyújt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén törlesz-
tési kölcsönöket 300 koronától kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések
ellenében 10-65 évig terjedő időre 4 1/2% alap kamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Min-
den kölcsön a leggyorsabban rendszeren két hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámítol 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyveckére, vagy folyó-számlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra.

Folyó-számla hitelt nyújt betáblázásra és más biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesi
tőzsedei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.Képviselet a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazion
Generali) és eszközöl tűz, üveg és jégkár, valamint, betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat
legolcsóbb díjak mellett.

10 1-52

Agrár Takarékpénztár
marosujvári kirendeltsége.

DICK JAKAB és TÁRSA

férfi és női divat nagy áruháza. Marosujvár.

Legnagyobb választék

női-, férfi kalapokban, elegáns női ernyők, férfi ingek és gallérok, diva-
tos TULIPAN nyakkendők, női-, férfi- és gyermek czipőkben.

Mind kiváló hazai gyártmány!

Tekintettel az olcsó bevásárlási forrásra t. vevőink tömeges látogatását kérjük.

tisztelettel

DICK JAKAB és TÁRSA

ERDÉLY LEGNAGYOBB DIVATÁRUHÁZA. Főüzlet: TORDA, (Erdély).

KANN és HELLER

11 1—52

Budapest, V. Váci-körut 62.

Műszaki cikkek:

bőr-, pamut-, teveször-szijak, kazán és gőzgépszerelvények, ruggyanta-árak, tömitő anyagok, légszesz, kazán-, gőz-, fűtő- és agyagcsövek, amerikai henger, orosz ásvány és oliva olajok, sűrű zsiradék stb.

Malomberendezések és felszerelések:

saját gyártmányu malomkövek,

malom vasalkatrészek, eredeti svájci selyemszövetek, vas és rézsodrony szövetek, kenderheveder, serleg, malomcsákányok, mérlegek, trieurök, tisztítógépek, tisztítóhengerek, Ganz hengerszék, malom-állványok, rovátkoló-gépek stb.

Szerszámok és szerszámgépek

az összes gyári és kézi üzemhez, gépész, lakatos, kovács, asztalos, bognár, kádár stb. részére.

Szivattyuk, fecskendők, injectorok, ejectorok, gőzsugár, lég- és gőzszivattyuk, tüzi fecskendők.

Szőlő- és mezőgazdasági cikkek, ártézi kútfúrószereszközök és eszközök.

Gőz-, benzin- és légszesz motorok

Villamos világítási és erőátviteli berendezések. Összes mezőgazdasági gépek, gépalkatrészek, szerelvények és szükségleti cikkek nagy raktára.

Gép és gépalkatrészek javításai legjutányosabban eszközöltetnek.

Saját gyártmányu, szabadalmazott függőleges kövekkel dolgozó darálók.

A Vermorel permetezők, a Dorn-féle törekrosták, a „Bunge“ sikazita „Maxim“ csavarós csigasorok, „Huhn“-féle üreges fémtömitő gyűrűknek, „Kaulhausen“-féle szab. lyukasztott bőrszij és „Mühlensohn“-féle pamut-hajtószij, „Steam-Proof“- tömitő anyagok, „Tovote“ sűrű zsiradék és a „Bajzáth“-féle dobkosár-betétek egyedüli elárusítói.

12 1—52

CONRAD és TÁRSA

gépek, szerszámok, műszaki és gazdasági cikkek nagykereskedése

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 15. (OKTOGON-TÉR.)

A m. kir. honvédség, a m. kir. csendőrség, a m. kir. államvasutak, a m. kir. posta- és távirada-igazgatóság, a m. kir. ipariskolák, a m. kir. vas- és aczélgyárak és a legtöbb állami intézet és vállalat szállítói.

RAKTÁRTART ÉS SZÁLLIT:

Általános műszaki cikkekét, mint: Bőr-, pamut-, balata-, teveször-szijakat, Ewart és Gall hajtó-lánczot; Transmissio-kötelet és más kötélárut; Gummi-, asbest- és mindennemű más tömitő anyagot; Gummi-, kender-, len-, fém-, szivó- és nyomótömlőt; Csiszoló-port és vásznat; kőcz tör-lőkendőket és tisztító anyagot, feszmérőt, vizállásmutató-üveget, szelepeket és mindenféle gőzkazán felszerelést; kazán-, gáz-, öntöttvas-, agyag- és mindenfajta csövet; vízvezeték-, fürdő- és closett-berendezéseket és vízvezeték felszereléseket.

Kenő- és világítóanyagokat, mint: Gépkenő-, hengerkenő-, dynamo-, motor-, separator-, automobil-olajat; repczekenő- és égőolajat; petroleumot, Tovote, fogaskerék-kenőcsöt stb.

Szerszámokat és szerszámgépeket csakis megbízható jó minőségben; gépész-, mechanikus, lakatos, kovács, bognár, asztalos, kádár, egyszóval minden iparos és gyári üzem szükségletére.

Emelő- és szállító eszközöt, mint emelőjárgányt, csigasort, csigákat, darut, lánczot és láncz: szemet, taligákat, kocsit, létrát stb.

Építőanyagokat, csavarokat és szegeket, mint: cement-, tűzálló téglát, fedőpépet és lemezt, Carbolineumot, festékeket, japán- és hollandi mázakat, kátrányt, szegecseket, minden néven nevezendő csavarokat és szegeket stb.

Szivattyut, fecskendőt, Extingteurt, ugymint: gőz-, lég-, kézi-szivattyut, Injectort, tüzi-fecskendőt, Miller és Haslam Extingteurt stb.

Malomberendezési és felszerelési cikkekét: malomköveket, sveiczi selyem-, vas-, sárgaréz- és fém-szövetet, kenderheveder-, serleg-, csákány-, zsákcsatt-, lámpa-, mérleget stb. Ganz-féle hengerszéket, trieur, tisztítógépeket, köszörűköveket, keféket stb.

Szöllő- és mezőgazdasági gépeket, csakis elsőrendű gyártmányt, kívánat szerint bármely bel- vagy külföldi gyárból.

Pontos, megbízható és jutányos kiszolgálás!!

Ajánlatokkal felszólításra szívesen szolgálunk!!